

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Dirección Estratégica e Política Empresarial I	Código	611G02025	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	EconomíaEmpresa			
Coordinación	Calvo Babío, Nuria Begoña	Correo electrónico	nuria.calvob@udc.es	
Profesorado	Barros Campello, Esther Alicia Calvo Babío, Nuria Begoña Gago Cortés, María Carmen García Rodríguez, Rafael María	Correo electrónico	esther.barros@udc.es nuria.calvob@udc.es m.gago@udc.es rafael.garcia.rodriguez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A dirección estratéxica, para ser eficaz, exige entender os factores últimos responsables do rendemento da empresa e ser capaces de identificar os cambios (internos e externos) que poden afectar ó desempeño futuro da empresa. Neste curso, exponse ó alumno unha ampla variedade de marcos e metodoloxías da dirección estratéxica moderna co fin de axudarlle a desenrolar as habilidades necesarias para afrontar con éxito a responsabilidade do desenrolo estratéxico dunha empresa ou de unha unidade de negocio dentro dunha empresa. Exploraranse unha ampla gama de problemas estratéxicos, centrándose en particular nas fontes de ventaxa competitiva e a interacción entre a estrutura da industria e os recursos e capacidades da empresa.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Desenrolar e fortalecer no alumno unha perspectiva de dirección xeral.	A1	B3 B7
Comprender os conceptos fundamentais en dirección estratéxica: estratexia, planificación estratéxica, dirección estratéxica, a relación entre estratexia e organización, análise da competencia, e análise estratéxico da empresa e da industria.	A2 A3 A4 A6 A8 A10	B1 B2 B4 B6 B10	C1 C2 C3 C6 C8
Comprender e diferenciar os diferentes niveis da estratexia empresarial: corporativo, competitivo e funcional.	A9 A11 A12	B5 B8	C3 C5 C7
Desenvolver unha conciencia dos efectos dinámicos das accións estratéxicas da empresa e dos seus rivais na estratexia competitiva e na estratexia corporativa da empresa.	A3 A9	B5 B9	C2 C3 C8
Integrar o coñecemento adquirido en cursos anteriores nun marco conceptual útil a nivel de dirección xeral e aplicado a novos proxectos empresariais.	A2 A5 A7	B9	C3 C4

Iniciar a aprendizaxe do traballo en equipo, aprendendo a dialogar (no estudio de casos) e tomar acordos (para a elaboración do traballo tutelado).	A10 A11 A12	B4 B9 B10	C1 C2 C6 C7
Conocer as ferramentas de análise estratéxico e as perspectivas teóricas e metodolóxicas dispoñibles.	A1 A3 A4	B3 B6	C3 C6
Desenvolver hábitos de pensamento analítico ordenado e capacidade de síntesis, e desenvolvemento de habilidades na presentación de conclusións de forma eficaz e convincente tanto en forma escrita como oral acerca dos problemas estratéxicos dunha empresa.	A11 A12	B1 B8 B10	C1 C5 C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
I. INTRODUCCIÓN Á DIRECCIÓN ESTRATÉXICA E POLÍTICAS DE EMPRESA	1. Marco conceptual básico de dirección estratéxica. 2. Perspectivas de dirección estratéxica.
II. MARCO TEÓRICO-PRÁCTICO	3. O proxecto emprendedor 4. A lóxica estratéxica da empresa.
III. ESTRATEXIA DE NEGOCIO OU ESTRATEXIA COMPETITIVA	5. Concepto de unidade de negocio 6. Compoñente organizativo 7. Procesos de negocio
IV. ESTRATEXIA CORPORATIVA	8. Modelos de crecemento empresarial 9. Estratexias de internacionalización

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6	17	34	51
Estudo de casos	A1 A3 A4 A5 A7 B5 B6 B8 B10 C2 C5 C7	10	30	40
Traballos tutelados	A8 A9 A10 A11 A12 B1 B3 B7 C1 C3 C4 C6	12	36	48
Aprendizaxe servizo	A1 A3 A4 A5 B3 B4 B6 B9 B10 C4	3	3	6
Proba de resposta breve	A11 B2 B4 B9 C8	1	0	1
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Exposición nas clases presenciais dos contidos teóricos e prácticos da asignatura orientando ó alumno tanto na metodoloxía de traballo máis apropiada para a preparación do contido da exposición como o material bibliográfico aconsellado. O tempo adicado a cada un dos capítulos en que está dividida a materia será proporcional á súa extensión e o grado de dificultade para a súa preparación. Para a preparación dos contidos de menor dificultade de comprensión orientarase ó alumno sobre as fontes concretas máis apropiadas e sobre os aspectos máis relevantes para alcanzar os resultados da aprendizaxe establecidos para a asignatura.
Estudo de casos	O profesor plantexará a análise de diferentes empresas reais enmarcando cada unha delas nos apartados correspondentes dos contidos da asignatura. Por medio de cada un dos casos, os estudantes e o profesor involucranse no proceso de análise e discusión profundos acerca das circunstancias a que se enfrenta cada unha das empresas analizadas. O desenvolvemento dos estudos de casos servirá de referencia para a elaboración do traballo tutelado de carácter obligatorio.
Traballos tutelados	No traballo tutelado, os alumnos utilizarán o método do caso para analizar unha realidade empresarial desde o enfoque da dirección estratéxica baseada en competencias.
Aprendizaxe servizo	Os estudantes poderán elixir realizar o traballo tutelado dunha empresa do terceiro sector, combinando o servizo á comunidade co aprendizaxe dunha ferramenta de análise estratéxico e a xestión baseada en competencias. Os profesores contactarán previamente con responsables das organizacións sen fin de lucro que teñen convenio con a UDC para facilitar o traballo dos estudantes.
Proba de resposta breve	Consiste nun exame no que se combinarán as preguntas de contido con análise de caso Realizarase o día, hora e aula que figure no calendario oficial de exames fixado pola Xunta de Facultade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados Sesión maxistral Estudo de casos Aprendizaxe servizo	Nas sesións maxistrais, o profesor atenderá a cada unha das cuestións planteadas polos alumnos durante o desenvolvemento das mesmas referentes ó tema que no momento da súa intervención se esteña tratando. Se as cuestións plantexadas requiren respostas máis amplias propondráselle ó alumno que as volva a plantexar nas sesións de tutorías. Nos horarios de tutoría o alumno será atendido para aclarar aquelas dúbidas que lle surxan para a preparación da materia. Sin citar á persoa que realizou a consulta, esta pode ser publicada en Moodle, xunto coa súa resposta, coa finalidade de que outros alumnos poidan sacar proveito da mesma. Todo elo se o profesor considera oportuna e de interese xeral a consulta plantexada. Nas análises de casos, o alumno deberá intervir para preguntar, aclarar ou expoñer o seu punto de vista sobre algún aspecto dos tratados no caso. Nos traballos tutelados atenderáse de forma personalizada a cada un dos grupos de traballo orientándoos no plantexamento do proxecto, fomentando a discusión constructiva entre os compoñentes do grupo e corrigindo aqueles aspectos do traballo que a xuício do profesor así o requiran. O seguemento de cada un dos traballos contribuirá a poder valorar de forma máis precisa o esforzo realizado por cada un dos compoñentes do grupo de traballo. Seguendo as recomendacións da UDC en materia de sostenibilidade, os traballos enviaránse sempre en formato dixital, evitando o consumo inxustificable de papel. Os estudantes e os docentes comprométese a entregar os informes de análise estratéxico ás empresas estudadas, especialmente ás organizacións sen fin de lucro implicadas no proxecto de aprendizaxe-servizo dos estudantes.. Para o alumnado co recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia o vehículo de comunicación co profesor será a plataforma moodle para a xestión de contidos e o correo electrónico como medio de comunicación entre o profesor e o alumno para a solución de dúbidas e a entrega de traballos e a súa valoración.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A8 A9 A10 A11 A12 B1 B3 B7 C1 C3 C4 C6	30% da nota final	30
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6	10% da nota final (1 sobre 10). Valorase a asistencia activas ás sesións	10
Proba de resposta breve	A11 B2 B4 B9 C8	Proba de resposta breve: 40% da nota final (4 sobre 10)(Esíxese un mínimo de 2)	40
Estudo de casos	A1 A3 A4 A5 A7 B5 B6 B8 B10 C2 C5 C7	20% da nota final	20

Observacións avaliación

Os criterios de avaliación descritos serán os mesmos para a primeira e a segunda oportunidade. Na valoración dos traballos tutelados terase en conta o seguemento do proxecto de aprendizaxe-servizo.

Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, os criterios de avaliación serán ponderados como segue: estudo de casos: 20%, traballos tutelados: 30% e proba de resposta breve: 50%.

Na convocatoria adiantada de Decembro o criterio de avaliación será: proba de resposta breve: 100%.

O comportamento fraudulento en calquera dos apartados sometidos a valoración supondrá a calificación de cero puntos na avaliación final.

Da acordo coa normativa vixente se considerará que un alumno está sometido ó proceso de avaliación continua si se integra nun grupo responsable da realización de un dos traballos tutelados presentado. No caso de someterse ó proceso de avaliación continua e non presentarse ó exame final figurará como suspenso na acta correspondente.

Está expresamente prohibido ter acceso durante as probas presenciais a teléfonos móbiles e calesqueira outros dispositivos de comunicación a distancia e/ou de almacenamento de información.

A non observancia desta norma supón o suspenso na acta correspondente. El alumno terá que acreditar a súa identidade da acordo á normativa vixente.

Para calqueira outra cuestión non expresamente detallada nesta guía estarase ó disposto na normativa vixente aplicable a cada caso que se plantee.

Fontes de información

Bibliografía básica	BIBLIOGRAFÍA BÁSICA: Sánchez, R. and Heene, A. (2004). The New Strategy Management. Organization, Competition, and Competence , John Wiley&Sons, Inc., New York. Bueno Campos, E.; Morcillo Ortega, P. y Salmador Sánchez, M. P. (2006). Dirección estratégica. Nuevas perspectivas teóricas. Pirámide. FUEENTES DE CASOS DE ESTUDIO Bukreev, A. & Dewalt, G.W. (1997). Everest 1996. Crónica de un desastre imposible. Desnivel. Krakauer, J. (1997). Mal de altura. Desnivel. The Case Journal (accesible desde la biblioteca), http://kmelot.biblioteca.udc.es/search*gag/m?SEARCH=case+journal&sortdropdown=-&searchscope=1&p;submit=Enviar Emerald Emerging Markets Case Studies (accesible desde la biblioteca), http://www.emeraldinsight.com/case_studies.htm?articleid=17068615 http://91.121.77.230/e_casos/cast/pages/estudios/estudios.asp
Bibliografía complementaria	BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA: Besanko, D., Dranove, D., and Shanley, M. (2000): Economics of Strategy , John Wiley&Sons, Inc., New York. Cátedra Nebrija-BBVA en formación de emprendedores. El arte de emprender . Servicio de publicaciones de la Universidad Antonio de Nebrija. Collis, D.J., and Montgomery, C.A. (1997): Corporate Strategy. Resources and the Scope of the Firm, Irwin, McGraw-Hill, United States of America. Gil Estallo, M.A. Cómo crear y hacer funcionar una empresa . Conceptos e instrumentos. ESIC. Gómez Gras, J. M.; Fuentes Fuentes, M.; Batista Canino, R. M. y Hernández Mogollón, R. (2012). Manual de casos sobre creación de empresas en España. McGraw Hill. Grant, R. M. (2006, 5ª Ed.). Dirección estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones. Thompson Civitas. Guerras Martín, L. A. y Navas López, E. (2007, 4ª Ed.): Dirección estratégica de la empresa. Teoría y aplicaciones . Thomson-Civitas, Madrid. Hill, C. W. L., y Jones, G. R. (2004, 6ª ed.): Administración Estratégica. Un enfoque integrado , McGraw-Hill, México. Mateo Dueñas, R. y Sagarra Porta, Ramón (2004). Creación de empresas. Teoría y Práctica. McGraw Hill. Porter, M.E. (2009): Estrategia Competitiva , Editorial Pirámide, Madrid. Porter, M.E. (2010): Ventaja Competitiva: creación y sostenibilidad de un rendimiento superior , Editorial Pirámide, Madrid. Ventura, J. (2008): Análisis Estratégico de la Empresa , Paraninfo, Madrid. Independientemente de las referencias anteriores el profesor puede en cualquier momento a lo largo del curso recomendar otras referencias que por su actualidad e interés puedan ayudar al alumno en su preparación de la asignatura.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía da Empresa: Dirección e Organización/611G02008

Introdución ao Marketing/611G02015

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise Económico das Organizacións/611G02023

Investigación de Mercados/611G02024

Contabilidade Directiva/611G02032

Materias que continúan o temario

Dirección Estratéxica e Política Empresarial II/611G02033

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías